

תנ"ך

לעולים חדשים

לבתי ספר דתיים

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעותיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה חלקים.

חלק א – בראשית ודברים	—	(20×3)	—	60 נקודות
חלק ב – מלכים ב, עזרא ונחמיה	—	(14×2)	—	28 נקודות
חלק ג – תהלים	—	(12×1)	—	12 נקודות
				סה"כ 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) תנ"ך שלם בלי פירושים.

(2) תנ"ך מתורגם.

(3) מילון דו-לשוני.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בטייטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טייטה" בראש כל עמוד טייטה. רישום טייטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

חלק א — בראשית, דברים (60 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 1-5 (לכל שאלה — 20 נקודות).

1. בראשית, פרק ל"ז

א. עיין בפרק ל"ז, פסוקים ד'-י"א.

(1) "וַיַּחְלֶם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאָחִיו" (פסוק ה').

תאר את החלום הראשון של יוסף, וכתוב מה היה הפירוש של האחים לחלום זה.

(2) "וַיַּחְלֶם עוֹד חֲלוֹם אֲחֵר" (פסוק ט').

— תאר את החלום השני של יוסף.

— כתוב אחד מן ההבדלים בין החלום הראשון של יוסף לחלום השני.

(7 נקודות)

ב. עיין בפרק ל"ז, פסוקים י"ח-כ"ז.

(1) מה הציע ראובן לאחים לעשות ליוסף, ומה הייתה הכוונה האמתית של ראובן?

(2) מהו הכינוי של יהודה ליוסף, על פי פסוק כ"ז? הסבר מדוע כינה יהודה את יוסף

בכינוי זה.

(7 נקודות)

ג. על פי המסופר בפרק מ"א, חלומות של אדם אחר השפיעו על חייו של יוסף.

— מי היה החולם?

— תאר אחד מן החלומות.

— מה הייתה ההשפעה של פתרון החלומות על יוסף?

(6 נקודות)

2. בראשית, פרק ל"ט

א. עיין בפסוקים א'-ה'.

(1) "וַיָּבֹא אֶדְנִי כִּי ה' אֱתֹ" (פסוק ג').

בעקבות מה הבין פוטיפר שה' עוזר ליוסף?

(2) למה זכה פוטיפר בזכות יוסף?

(7 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ז'-ט'.

הסבר את שני הנימוקים של יוסף לסירובו לאשת פוטיפר.

(6 נקודות)

ג. עיין בפסוקים כ'-כ"ג.

(1) כיצד באה לידי ביטוי ההצלחה של יוסף בבית הסוהר?

(2) מה משותף ליחס של פוטיפר ליוסף (על פי פסוקים ג'-ד') וליחס של שר בית הסוהר ליוסף? בסס את דבריך על הכתוב.

(7 נקודות)

3. בראשית, פרק מ"ה

א. עיין בפסוקים א'-ח'.

(1) "וְלֹא עָמַד אִישׁ אֹתוֹ בְּהִתְיַדָּע יוֹסֵף אֶל אָחִיו" (פסוק א').

מדוע ביקש יוסף שלא יהיו לידו אנשים זרים כאשר גילה את זהותו לאחיו?

(2) מה אמר יוסף לאחיו כדי שלא ירגישו עצב על מכירתו?

(7 נקודות)

ב. עיין בפסוקים כ"א-כ"ח.

(1) על פי פסוק כ"ד, כתוב בלשונך מה אמר יוסף לאחיו כשיצאו ממצרים לכנען, והסבר

מדוע אמר להם זאת.

(2) מה הייתה התגובה הראשונה של יעקב כאשר שמע שיוסף חי?

(7 נקודות)

ג. "וַיַּעַן יוֹסֵף... בְּלִעְדֵּי אֶ-לֹהִים יַעֲנֶה אֶת שְׁלוֹם פְּרָעָה" (פרק מ"א, פסוק ט"ז).

"וַיִּשְׁלַחֲנִי אֶ-לֹהִים לְפָנֶיכֶם..." (פרק מ"ה, פסוק ז').

מה אפשר ללמוד על דמותו של יוסף משני פסוקים אלה?

(6 נקודות)

4. דברים — יחידת "הברית", יחידת "הארץ הטובה"

א. עיין בפרשת "שמע" (פרק ו', פסוקים ד'-ט').

(1) על פי פסוקים ד'-ה', כתוב שתי מצוות בתחום האמונה.

(2) על פי פסוקים ז'-ט', כתוב שלוש מצוות.

(7 נקודות)

ב. עיין בפרק ח', פסוקים ז'-י'.

(1) על פי הנאמר בפסוקים ז'-ט', הסבר שלוש תכונות טובות של ארץ-ישראל.

(2) איזו מצווה לומדים מן הכתוב בפסוק י'?

(7 נקודות)

ג. עיין בפרק י"א, פסוקים י'-י"ב.

(1) על פי פסוקים י'-י"א, הסבר הבדל בין ארץ-ישראל למצרים בתחום החקלאות.

(2) על פי פסוק י"ב, הסבר הבדל בין ארץ-ישראל למצרים בתחום הרוחני.

(6 נקודות)

5. דברים — יחידת "פתח תפתח"

עיינן בפרק ט"ו, פסוקים י"ב-י"ח.

- א. (1)** מה יכול לגרום לאיש עברי להיות עבד?
(2) מה האדון מְצָוָה לעשות לעבד שרוצה להישאר בבית האדון בתום תקופת העבדות?
(7 נקודות)
- ב. (1)** מה האדון מְצָוָה לתת לעבד העברי כשהוא משתחרר מעבדותו?
(2) מהו הנימוק לציווי זה?
(7 נקודות)
- ג. ביחידת "פתח תפתח" למדת כמה עקרונות המשותפים למצוות רבות, שנועדו לסייע לעניים ולחלשים בחברה.**
(1) כתוב שניים מן העקרונות האלה.
(2) על פי אחד מן העקרונות שציינת, כתוב נימוק אפשרי למצוות הענקה.
בתשובתך כתוב נימוק שונה מן הנימוק שציינת בסעיף ב (2).
(6 נקודות)

חלק ב — מלכים ב, עזרא ונחמיה (28 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 6-8 (14 נקודות).

6. מלכים ב, פרק כ"ב

א. עיין בפסוקים א'-י"ג.

(1) בעקבות איזו פעולה נמצא ספר התורה בבית ה'?

(2) מה הייתה התגובה של יאשיהו כששמע את התוכן של ספר התורה, ומדוע הגיב כך?

(7 נקודות)

ב. עיין בפסוקים י"ד-כ'.

(1) מה ניבאה חולדה הנביאה על מלכות יהודה?

(2) מה ניבאה חולדה הנביאה על יאשיהו עצמו?

(7 נקודות)

7. עזרא, פרק א'

א. עיין בפסוקים א'-ד'.

(1) על פי פסוקים א'-ג', מה גרם לכורש להצהיר את הצהרתו?

(2) מה אפשרה ההצהרה ליהודים? ציין שני דברים.

(7 נקודות)

ב. עיין בפסוקים ז'-י"א.

בפסוקים אלה מתואר המסע של כלי בית ה' מבבל חזרה לירושלים.

כתוב מה עשה בכלי בית ה' כל אחד מן האישים האלה: כורש, נבוכדנצר, ששבר.

(7 נקודות)

8. נחמיה, פרק א'-ב'

א. (1) עיין בפרק א', פסוקים א'-ה'.

מה שמע נחמיה מחנני, ומה הייתה התגובה שלו כששמע את הדברים האלה?

(2) עיין בפרק א', פסוקים ח'-ט'.

נחמיה הזכיר בתפילתו הבטחה טובה שהבטיח ה' לעם ישראל. מהי הבטחה זו?

(7 נקודות)

ב. עיין בפרק א', פסוק י"א עד פרק ב', פסוק ה'.

(1) מה היה התפקיד של נחמיה בארמון המלך ארתחשסתא?

(2) מה ביקש נחמיה מה', ומה ביקש נחמיה מארתחשסתא?

(7 נקודות)

חלק ג – תהלים (12 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 9-10.

9. מזמור כ"ג**א.** בפסוקים א'-ד' המתפלל משתמש במשל של רועה וצאן כדי לתאר את היחס של ה' אליו.(1) על פי המשל, צטט והסבר שתי דוגמאות מפסוקים א'-ג' לדאגה של הרועה לצאן שלו.

(2) "שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעֶנְתְּךָ הִמָּה יִנְחָמֵנִי" (פסוק ד').

על פי ההמשל, הסבר מה השבט מסמל, ומה המשענת מסמלת ביחסים שבין אדם לה'.

(6 נקודות)

ב. (1) בפסוק ה' המתפלל משתמש במשל נוסף כדי לתאר את היחס של ה' אליו.

הסבר את המשל.

(2) הסבר אחת מן הבקשות של המתפלל בפסוק ו'.

(6 נקודות)

10. מזמור קכ"א**א.** (1) על פי פסוק א', מהי ההרגשה של המתפלל ?

(2) "ה' שְׁמֶרְךָ ה' צִלְּךָ" (פסוק ה').

הסבר מה המתפלל מבקש להביע באמצעות השימוש בכינויים אלה לה'.

(6 נקודות)

ב. (1) צטט מפסוקים ו'-ח' שני ביטויים שמתארים את ההשגחה של ה' בכל זמן.

(2) בפסוקים א'-ב' יש דובר אחד, ובפסוקים ג'-ח' יש דובר אחר.

הסבר כיצד אפשר להבין זאת מלשון הפסוקים.

(6 נקודות)

בהצלחה!